

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 24. juni 2009
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0940
Dok.: IHT40613

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 836 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. maj 2009.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 836 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 25/5-09 vedr. menneskerettigheder m.v., jf. REU alm. del – bilag 573.”

Svar:

Bilaget til det stillede spørgsmål er en klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg. Det fremgår af klagen, at den pågældende kvinde har fået afslag af Civilstyrelsen på at få bevilget fri proces til anke af en byretssag, hvor kvinden ikke fik medhold i sit krav, og at Procesbevillingsnævnet har stadfæstet afslaget. I klagen gøres det bl.a. gældende, at afslaget er i strid med flere bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, da det forhindrer den pågældende kvinde i at anke, fordi hun er relativt ubemidlet.

Retsplejelovens regler om fri proces fik deres gældende udformning ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces), der trådte i kraft den 1. januar 2007. Loven bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om adgang til domstolene. Med loven blev der blandt andet indført en ny samlet regulering af spørgsmålet om fri proces i retsplejeloven.

Reglerne om fri proces indebærer, at der – hvis betingelserne for at få fri proces i øvrigt er opfyldt, jf. retsplejelovens §§ 325 ff. – gives fri proces til førelse af en sag i første instans. Fri proces omfatter desuden anke af sagen i 2. eller 3. instans, hvis sagen er indbragt for højere ret af modparten og den part, der har fri proces, helt eller delvist har fået medhold i den foregående instans, jf. retsplejelovens § 331, stk. 4.

Fri proces omfatter derimod ikke anke, hvis den pågældende ikke har fået medhold i den foregående instans. Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 328 har Civilstyrelsen imidlertid mulighed for at give fri proces til førelse af en ankesag, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at anke. I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at anke, skal der blandt andet lægges vægt på sagens betydning for ansøgeren og udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i ankeinstansen.

Endvidere kan Civilstyrelsen efter retsplejelovens § 329 give fri proces, hvis særlige grunde taler for det. Dette gælder navnlig i sager, som er af

principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Civilstyrelsens afgørelser efter §§ 328 og 329 kan påklages til Procesbevillingsnævnet, der er et uafhængigt nævn tilknyttet domstolene. Procesbevillingsnævnets afgørelse kan ikke indbringes for højere myndighed.

Justitsministeriet finder i overensstemmelse med ministeriets sædvanlige praksis ikke anledning til at fremsætte bemærkninger til den konkrete sag, der er indbragt for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Det tilføjes, at Justitsministeriet ikke har modtaget underretning fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om klagen.